

سرطان پوست و نمونه برداری از آن

ضایعات پوستی پیش سرطانی در ابتدا سرطانی نیستند ولی با گذشت زمان ممکن است سرطانی می شوند. سرطان پوست انواعی دارد که شامل:

- سرطان سلول های سنگفرشی
- سرطان سلول های پایه ای
- سرطان سلولهای رنگی(ملانوما) می باشد.

علائم خطر

- برآمدگی براق به رنگ پوست
- ضایعه قهوه‌ای یا سیاه و رنگ های غیر یک دست
- لکه پوسته‌پوسته شونده
- ضایعه سفید و زخمی
- زخم هایی که بهبود نمی یابد
- زخم باز و خونریزی دهنده
- خال با حاشیه نامنظم

عوامل خطر

- قرارگرفتن در معرض آفتاب به مدت طولانی
- پرتودرمانی
- داشتن پوست روشن، موهای قرمز یا بلوند و چشم‌های روشن
- افرادی که ککومک دارند و به راحتی در برابر نور خورشید دچار آفتاب سوختگی می شوند.
- با افزایش سن احتمال ابتلا به این نوع سرطان بیشتر می‌شود.
- سابقه خانوادگی ابتلا به سرطان پوست

- داروهای سرکوب‌کننده سیستم ایمنی و داروهای پیوند
- قرارگرفتن در معرض آرسنیک
- سندروم‌های ارثی عامل سرطان پوست

درمان

طبق نظر پزشک معالج ممکن است یکی از روشهای درمان زیر استفاده شود:

- جراحی
- تراشیدن و سوزاندن ضایعه
- منجمد کردن
- شیمی درمانی و پرتو درمانی

اقدامات قبل از عمل

- شب قبل از عمل حمام نمائید. محل عمل جراحی نباید موی زائد داشته باشد. به این منظور می توانید از کرم های موبر یا ژیلت یکبار مصرف استفاده کنید.
- شب قبل از عمل شام سبک میل نمایید و از دوازده شب به بعد ناشتا باشید.
- در صورت ابتلا به دیابت، پرفشاری خون به پزشک اطلاع دهید.
- در صورت ابتلا به بیماری های عفونی مانند هپاتیت، ایدز و... به پزشک اطلاع دهید.
- در صورت مصرف هر گونه دارو و یا داشتن اعتیاد به مواد مخدر یا الکل به پزشک اطلاع دهید.
- در صورت داشتن حساسیت به دارو یا مواد غذایی به پزشک اطلاع دهید.

- در صورت داشتن اختلال خونریزی و استفاده از داروهای رقیق کننده خون به پزشک اطلاع دهید.
- در صورت داشتن بیماری‌های خود ایمنی به پزشک اطلاع دهید.
- در صورت داشتن مصرف داروهای سرکوب کننده سیستم ایمنی به پزشک اطلاع دهید.
- در صورت داشتن سابقه بیماری‌های پوستی به پزشک اطلاع دهید.

مراقبت های بعد از عمل

- داروهای خود را طبق دستور پزشک مصرف کنید.
- پوشش منطقه نمونه برداری: منطقه نمونه برداری باید به درستی پوشانده شود تا از آلودگی جلوگیری شود.
- جلوگیری از تماس مستقیم با آب: در اغلب موارد پزشک متخصص مدت معینی را از تماس مستقیم با آب و شست و شوی ناحیه را منع می‌کند.
- موارد التهای: ممکن است پس از انجام نمونه برداری در محل ضایعه شاهد قرمزی، تورم و خارش باشید در این صورت باید به متخصص اطلاع دهید.
- عدم خارش منطقه نمونه برداری شده: ممکن است در منطقه نمونه برداری شده احساس سوزش و خارش کنید نکته مهم این است که تا جای ممکن از خارش محل خودداری شود.
- استفاده از پمادهای ضد عفونی کننده و داروهای آنتی بیوتیک. ممکن است پزشک بسته به نیاز و پیشگیری از وقوع عفونت مواد ضد عفونی کننده و

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مرکز آموزش درمانی شهید دکتر فقیهی

سرطان پوست و مراقبت های قبل و بعد از

نمونه برداری

ویژه آموزش به بیمار

تهیه کننده

افسون توفیق - کارشناس ارشد پرستاری

تایید کننده

دکتر محمد درایش متخصص پوست و مو و لیزر

منابع

<https://www.uptodate.com/contents/cutaneous-squamous-cell-carcinoma-cscc-clinical-features-and-diagnosis> 2026

تابستان ۱۴۰۵

EDU-PT343/A

- پس از مراجعه به درمانگاه و باز کردن پانسمان ناحیه عمل و ناحیه ای که از آن پوست برداشته شده است می توانید استحمام نمایید.
- محل را با دست و آب گرم و شامپو بچه شستشو دهید و پس از خشک نمودن روی هر دو موضع پماد تجویز شده توسط پزشک بمالید.
- در صورتی که از قسمتی از بدن شما پوست برداشته شده باشد، اگر این ناحیه ترشح دارد در منزل هم طبق روال مدت بستری برای خشک کردن این ناحیه از گاز استریل و پانسمان استفاده کنید.
- یک ماه پس از تاریخ جراحی جواب آزمایش آسیب شناسی خود را پیگیری نمایید و در صورت آماده بودن جواب در روز در مانگاه پزشک معالج خود، به درمانگاه مراجعه نمایید.
- تاریخ مراجعه بعدی به درمانگاه جهت ویزیت و کشیدن بخیه ها به طور کتبی و شفاهی در هنگام ترخیص به شما آموزش داده می شود.
- در صورت داشتن هر کدام از موارد زیر به پزشک مراجعه شود:
 - خونریزی
 - کبودی
 - زخم
 - عفونت
 - واکنش آلرژیک به آنتی بیوتیک موضعی

آنتی بیوتیک تجویز کند که باید به دستور پزشک مصرف شوند.

- در صورت نمونه برداری از پوست تا ۴۸ ساعت پس از عمل جراحی می توانید استحمام نمایید و با آب ولرم و شامپو بچه شستشو داده و پس از خشک نمودن روی موضع عمل پماد جنتامایسین بمالید.
- در مورد زمان استحمام و شستشو از پزشک خود سوال کنید.
- اگر پانسمان در موضع وضو است برای نماز تیمم کنید.
- در صورتی که عمل جراحی در ناحیه زبان، مخاط دهان و لبها است از خوردن غذاهای سفت و سخت و لقمه های جویدنی ادویه جات فلفل و غذاهای محرک خودداری نمایید.
- رژیم غذایی نرم و مایعات استفاده کنید.
- از هر گونه استرس و تنش های عصبی خودداری نمایید.
- در معرض سرما، گرما، نور خورشید، مواد شیمیایی، مواد حساسیت زا، گرد و غبار و... قرار نگیرد.
- پانسمان ناحیه عمل و محلی که از آن پوست برداشته شده است، به مدت ۵ روز باقی می ماند و در روز مراجعه به درمانگاه باز می شود. در طی این ۵ روز از هرگونه دستکاری محل عمل توسط خود و همراهان جداً خودداری نمایید.